

OTMV pakt groots uit met lustrumfeest

Ter ere van haar 45 jarig jubileum pakte het OTMV Friesland (Oude Tractoren & Motoren Vereniging) in het weekend van 20 en 21 juli groots uit. Op de landerijen van boer Elgersma op Ouwe-Syl was het twee dagen genieten van de reuk, het geluid en de blik die 'terug in de tijd' ging. De liefhebbers konden hun hart ophalen bij het Historisch Erfgoed dat Friesland rijk is. Compleet met demonstraties van diverse oude machines, tot een geslaagde recordpoging stropersen.

Duurseem foordat 't woord beston

Het negende lustrumfeest heeft zich op Bildtse grondgebied voltrokken. Ooit was Het Bildt de plek waar mechanisatie bedrijven floreerden, ze ontwikkelden landbouwmachines die niet alleen op 't Bildt maar ook ver daarbuiten een lang leven hadden, én nog steeds hebben. In zijn openingstoespraak somt Mijno van Dijk een aantal bedrijven op die hun roots op het Bildt hebben: "Wy waren met 't produsere fan landboumesines op 't Bildt al duurseem foordat 't woord beston," De meeste bedrijven van toen zijn er niet meer of zijn naar elders verkast. Van Dijk is één van de laatsten der Mohikanen met zijn mechanisatiebedrijf. De Stannebuurster voelt trots dat het OTMV Ouwe-Syl heeft gekozen om het tweedaagse lustrumfeest te organiseren. De Bilkert opent zaterdagmorgen samen met Doede Binnema (oud voorzitter OTMV Friesland) onder zomerse omstandigheden het lustrum weekend. Door, twee met zonnebloemen versierde graanschoven in de draaiende dorsmachine te deponeren.

Geen oude mannending

Voor de 65 plussers onder de bezoekers zijn de oude tractoren, de stationaire motoren en dorsmachines een feest van herkenning. Opmerkingen als: 'Most 's kike, der hew ik nach op reden' tot 'Die is nach ouwer dan 't wy tegaar binne', roepen herinneringen van vroeger op. De echte kenners weten bij het horen van tractor welk merk het is. Het is niet alleen een 'oude mannending'. Er zijn ook veel jonge mannen en meiden die het belang van de historische machines op waarde schatten. De liefde voor de oude juweeltjes wordt vaak van vader op zoon of dochter doorgegeven. Met als voornaamste reden, het bewaken en veilig stellen van het Historisch Agrarisch Erfgoed van Friesland. De charme van oude motoren en tractoren is dat de techniek nog tastbaar is, je kunt er zelf nog aan sleutelen. Dit in tegenstelling tot de moderne computergestuurde tractoren.

Dezelfde passie

Wat tijdens een rondgang over het grote terrein opvalt, is de gemoedelijke ongedwongen sfeer die er heerst. Geen gehaast, geen gestress, gewoon al keuvelend genieten van wat er te bewonderen valt. De deelnemers voelen zich verbonden doordat ze dezelfde passie delen. De toeschouwers, waarbij vooral de kenners 'út 'e skroeven gean', beleven een historisch weekend bij het zien van de ronkende en rook uitspuwende kroonjuweeltjes van vroeger.

Bezoek út Gelderse streken

Ook al komen de meeste bezoekers uit de noordelijke provincies, er zit ook een kwartet mannen uit Gelderse streken tussen. Met een gangetje van rond de 22 km per uur trotseren ze op hun trekkers de 240 kilometer lange reis naar het hoge noorden. "Het was een hele rit," verzuchten de uit Putten en Barneveld afkomstige Johan en Jan Willem. "Vanuit Gelderland zijn we in kolonne langs het Apeldoorns kanaal en via Wezep en Kampen naar boven gereden. Na een overnachting in Appelscha hebben we de laatste etappe naar Oude Bildtzijl gemaakt." OTMV-er Jan Willem heeft nauw contact met zijn Friese collega's, het lustrum was aanleiding om voor het eerst op trekkers koers naar Friesland te zetten. Samen met Gerrit Elgersma maakte het gezelschap tijd om de regio te bewonderen: "Het waddengebied vonden we heel mooi, dat hadden we nog nooit gezien. Je zag Ameland liggen. Ook heeft Gerrit ons meegenomen naar Bethlehem." Bethlehem? Een foto op de telefoon brengt duidelijkheid, het betreft Bartlehiem.

Stoommachine: "Dit is it echte wurk"

Tussen de ruim 400 tractoren trekken enkele activiteiten extra aandacht, zoals het dorsen, het maaien, ploegen, de oude combines of vlasrepelmachine uit de vijftiger jaren. De demonstraties zijn, net als de stoommachines, publiekstrekkingen. De eerste stoommachine dateert uit 1698 en heeft de industriële revolutie in gang gezet. Het is dan ook niet vreemd dat deze eyecatchers veel geïnteresseerde kijkers trekken. De Grutte Pier onder de stoommachines is de stoomtractor op stalen wielen, waarvan in Engeland tien zijn geproduceerd. De 16 ton wegende en 200 PK sterke machine dateert uit het jaar 1900 en heeft, voordat deze in Drachtstercompagnie terecht, in Argentinië voor een 24 schaarploeg dienst gedaan. Een kleinere broertje is de stoommachine waarover Piter Klik (72) en zijn 78 jarige broer Fetze zich al jaren ontfermen:

“Wy brûke de masine, wy betsjinje en ûnderhâlde him, weet de jongste Klik. Dat Piter zijn 30 jarige dochter Catharina haar achternaam ook eer aan doet, blijkt uit de ‘klik’ die ze met de uit 1919 daterende stoommachine heeft. Ze helpt de installatie mee opbouwen, laat hem middels de poetsdoek shinen en stookt het vuurtje op om stoom te genereren. Een vrouw als stoommachinist lijkt ongebruikelijk, toch is ze niet de enige in haar soort weten heit en omke.

Het stoommachinevirus heeft Catharina van vader en oom: “Ja ik kin net oars, ik ha altyd mei west en fyn it gesellich. Yn it stoommasinemuseum ha je skaalmodel stoommasines, dat fûn ik as bern leuk. Mar dit is it echte wurk,” laat ze, alsof het bussines as useal is, lachend weten. “Ik fyn it prachtich dat se derby is,” weet de trotse heit, die besluit met: “It soe my neat fernuverje as Catharina it stokje letter oernimt. Se wit hoe 't de masine wurket en rêd har dermei.”

Record stropersen

Zaterdagmiddag staan 33 draaiende tractoren met daarachter stropersen te stuiten van ongeduld. Het moment van de aangekondigde ‘recordpoging stropersen’ laat nog even op zich wachten. Wanneer het sein op groen gaat, zijn honderden toeschouwers getuige van de recordpoging. Het stro gaat door de pers en wordt erachter uitgespuugd, én gaat vervolgens in de volgende pers en zo verder. De poging is geslaagd wanneer de pakken stro uit de laatste pers valen. Én, dat lukt. Sinds zaterdag 20 juli heeft Ouwe-Syl het record stro persen.

WIJ gevoel OTMV formule tot succes

De kracht van het evenement zit hem in dat de organisatie als een huis staat, er is aan alles gedacht. De tractoren staan strak en overzichtelijk in rijen opgesteld. De grote tent blijkt op dag twee geen overbodige luxe, twee uur lang is het een schuilplaats tegen het regenwater. Met een zandbak, springkussen en draaimolen is vertier voor de kleintjes geregeld. Er is zelfs een boerencamping voor de deelnemers van verder weg. Daarnaast zijn er voldoende gelegenheden voor een hapje en drankje. En, zijn verkeersregelaars en een EHBO-post.

De organisatie is meer dan een jaar in de weer geweest om alles goed te arrangeren, al vindt Gerard Terpstra vanuit de organisatie hun rol van ondergeschikt belang: “Wannear 't wy minsken freegje wat te dwaan, krije wy altyd te hearren: ‘fansels help ik’. De wikes foar it lustrum hawwe mear as 50 vrijwilligers drok yn tou west. Net it bestjoer, mar **WY** hawwe it mei-inoar dien.” Dat grote netwerk aan vrijwilligers heeft het weekend tot een succes gemaakt. Naar schatting hebben over beide dagen meer dan 750 toeschouwers genoten van het tweedaagse OTMV Friese lustrumfeest op Ouwe-Syl.